

Albert Nielandt en Sonja Michiels, Districtshuis Deurne, vrijdag 16 november 2018 te 20 h.

Beste Sonja en Albert, Mevrouw de districtsschepen, dames en heren,

Sta me toe te starten met de A van Albert Nielandt. Hij is geboren te Kruibeke, in het Land van Waas. Is ingenieur-architect van de Katholieke Universiteit Leuven. Hij heeft zich in de beeldende kunst vervolmaakt aan de Academie van Temse, mijn geboortedorp, bij onder meer Camiel De Clerck. De Academie van Temse is een van de 10 oudste van ons land, gesticht in 1776 door Philippus Nijs, een telg uit het beeldhouwersgeslacht Nijs, van wie je in de kerk van Temse schitterend werk kunt zien.

Albert Nielandt heeft zich de voorbije jaren gespecialiseerd in het portret, onder meer van bekende figuren, vlot geschilderd in een eigen popart stijl. In die geest is hij een volgeling van Andy Warhol, die bijvoorbeeld Jacky Kennedy, Marilyn Monroe en Mao portretteerde. Schitterend is zijn interpretatie van het beroemde schilderij van Johannes Vermeer *"Het meisje met de parel"* uit circa 1665 en sinds 1902 in het bezit van het Mauritshuis in Den Haag. De appropriatie van klassiekers is een model dat in de moderne kunst vaak toegepast is. Pablo Picasso heeft zich gebaseerd op Velasquez, Las Meninas, en Roger Raveel heeft Van Eyck's Lam Gods als model genomen, om slechts die twee artiesten te vermelden. Albert Nielandt heeft het meisje met de parel Afrikaanse roots gegeven. Net als Vermeer schilderde Nielandt een meisje dat zich naar de toeschouwer draait. Haar houding en gezichtsuitdrukking stralen een gevoel van directheid uit. Het Afrikaanse model draagt een gele vest en een blauwe tulband met een loshangend deel dat past bij het vestje. In haar oor hangt die iconische druppelvormige, glanzende parel. Bij een inventaris van de goederen van de familie Vermeer in 1676 – een jaar na de dood van de meester dus – wordt het schilderij dat nu algemeen bekend is als *"Het meisje met de parel"*, betiteld als *"tronie geschilderd in de Turkse mode"*. Een tronie is een gelaat, gezicht, bepaald met betrekking tot de uitdrukking. Tot het begin van de 20ste eeuw werd de term *"tronie"* nog gebruikt als neutrale, niet minachtende benaming. Zo spreekt de 19de eeuwse Nederlandse auteur Potgieter over *"levenslustige, openhartige tronies"*. Albert Nielandt schilderde een levenslustige, openhartige tronie, met Afrikaanse roots. Een mooi werk. Naast de portretten, acryl op doek, wijs ik u ook op zijn modelstudies. Als architect is hij een goed tekenaar.

Nu de S van Sonja Michiels. Zij ziet en beoefent de schilderkunst totaal anders. Haar werk gaat in hoofdzaak over het schilderen zelf. Het aanbrengen op doek van verf – in haar geval eveneens acryl. Ook zij studeerde onder meer aan de Academie van Temse, waar zij trouwens haar man Albert Nielandt ontmoette. Zij bekwaamde zich verder via workshops, vormde in de jaren negentig een groepje dat samen exposeerde in een galerie in Berchem met onder meer Cel Overberghe, een van de medestichters van de kunstenaarsgroep G58 Hessenhuis, en met Milar, een verfijnd kunstenaar net als Albert Nielandt uit Kruibeke afkomstig. Met haar man en enkele vrienden heeft Sonja Michiels zich gedurende enkele jaren fel ingezet voor Arte Falco, een kunstenaarscentrum in een historisch pand op enkele stappen van het Hessenhuis. Maar nu naar haar huidig werk. Ik zou haar actueel werk willen situeren binnen wat in hedendaagse artistieke termen *"color-field painting"* wordt genoemd. Deze term betekent letterlijk *"kleur-veld schildering"* en werd voor het eerst gebruikt in 1955 door de Amerikaanse criticus en theoreticus van het abstract expressionisme Clement Greenberg. Color-field painting legt de nadruk op de kleur, die als in een veld wordt uitgestreken en die bij de toeschouwer een moment opwekt van contemplatie, soms zelfs van mysticisme zoals bij een Mark Rothko. Zo doen de rode, blauwe, groene schilderijen van Sonja Michiels mij bijvoorbeeld denken aan het raadsel van de zee. Maar ieder van ons kan dit voor zichzelf invullen. Het was Umberto Eco, de kunstfilosoof en romancier die in zijn boek *"Het open*

kunstwerk” stelde, dat een kunstwerk maar interessant is wanneer er meerdere interpretatiemogelijkheden zijn.

Voor het werk van Albert Nielandt en Sonja Michiels heb ik u mijn persoonlijke interpretatie gegeven. Kijk er met een open mind naar. Ik wens jullie allen veel kijkgenot en de twee kunstenaars alle succes toe.

Ernest Van Buynder, voorzitter Vrienden van het MuHKA.